

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 262/08-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť T. P., V., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., V., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. marca 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tdo 35/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2008 doručená sťažnosť T. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. marca 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tdo 35/2007.

V podstatnej časti sťažnosti uviedol:

„Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 1 T 72/05 zo dňa 19. 1. 2006 som bol uznaný za vinného z trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 1 písm. c) Trestného zákona účinného do 1. 1. 2006 na tom skutkovom základe, že dňa 12. 1. 2005 o 10.57 hod. som viedol motorové vozidlo V., v smere od benzínového čerpadla Slovnaft na ulici... vo V. po ulici... k obytnému bloku č. 9 na tejto ulici napriek rozhodnutiu ODI OR PZ v L. zo dňa 23. 12. 2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom vyhlásenia. Týmto rozhodnutím mi bol uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu dvanásť mesiacov od 29. 11. 2004.

Okresný súd ma za vyššie uvedený skutok odsúdil... k trestu odňatia slobody vo výmere tri mesiace... Proti vyššie uvedenému rozsudku okresného súdu som podal odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5 To 65/06 zo dňa 11. 4. 2006 ako neodôvodnené zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu o odmietnutí odvolania som podal dovolanie zo dňa 6. 8. 2007, ktoré bolo doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky... Listom zo dňa 20. 8. 2007 mi Okresný súd Veľký Krtíš... oznámil, že podľa ustanovenia § 373 ods. 1 Trestného poriadku môžem podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu a podľa ustanovenia § 373 ods. 2 Trestného zákona musím byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom. Na oznámenie okresného súdu som reagoval listom zo dňa 27. 11. 2007, kde som prostredníctvom svojho obhajcu oznámil, že som splnil podmienku zastúpenia v dovolacom konaní a ako prílohu som súdu zaslal splnomocnenie obhajcu JUDr. J. V. zo dňa 27. 11. 2007 na zastupovanie v predmetnom dovolacom konaní. Keďže dovolanie zo dňa 6. 8. 2007 som si dal vypracovať svojím obhajcom v dovolacom konaní JUDr. J. V., považoval som podmienku uvedenú v ustanovení § 373 ods. 1 Trestného poriadku za splnenú a v liste som zároveň požiadal o postúpenie dovolania Najvyššiemu súdu SR za účelom rozhodnutia vo veci samej.

Dňa 23. 3. 2008 mi bolo doručené uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Tdo 35/2007 zo dňa 6. 3. 2008, ktorým Najvyšší súd SR moje dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 To 65/06 zo dňa 11. 4. 2006 podľa

§ 382 písm. b) Trestného zákona odmietol. Najvyšší súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že dovolanie obvineného nespĺňalo zákonom požadované podmienky podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku a podľa § 373 ods. 2 Trestného poriadku a preto okresný súd v zmysle vyššie uvedených ustanovení obvineného poučil. Obvinený reagoval na poučenie okresného súdu zaslaním splnomocnenia obhajcu JUDr. J. V., aby ho zastupoval v dovolacom konaní na Najvyššom súde SR. Najvyšší súd SR skonštatoval, že obvinený v primeranej lehote, ktorá mu bola poskytnutá nespĺnil zákonom požadovanú podmienku v tom smere, že dovolanie mohol obvinený podať len prostredníctvom svojho obhajcu. Najvyšší súd SR moje dovolanie na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietol, keďže bolo podané neoprávnenou osobou. Zároveň v poučení uviedol, že proti danému rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný...

Konaním Najvyššieho súdu SR pri predbežnom preskúmaní dovolania podľa ustanovenia § 378 a nasl. Trestného poriadku, ktorého následkom bolo vydanie uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Tdo 35/2007 zo dňa 6. 3. 2008 porušil Najvyšší súd SR základné právo upravené Ústavou Slovenskej republiky a to právo na súdnu a inú právnu ochranu upravené v ustanovení Čl. 46 Ústavy...

Keďže uznesením Najvyššieho súdu boli porušené moje základné práva a slobody, konkr. právo domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde cítim sa byť poškodený konaním Najvyššieho súdu SR v takom rozsahu, že považujem za oprávnené domáhať sa okrem nápravy aj primeraného finančného zadosťučinenia voči Najvyššiemu súdu SR.

Najvyšší súd SR tým, že odmietol moje dovolanie znemožnil, mi domáhať sa znovuprejednania mojej trestnej veci. Zo spáchania skutku, za ktorý som bol právoplatne odsúdený sa cítim byť nevinným a tvrdím, že som takýto skutok nikdy nespáchal. Trest, ktorý mi bol rozsudkom okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu uložený, vážne poškodzuje výkon mojej podnikateľskej činnosti, keďže sa ako súkromný podnikateľ zaoberám dopravnou činnosťou, v dôsledku čoho došlo k zhoršeniu finančných a sociálnych pomerov mojej rodiny. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považujem priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 200 000,- Sk voči Najvyššiemu súdu SR za oprávnené a dôvodné.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo postupom vo veci sp. zn. 5 Tdo 35/2007 a uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 6. 3. 2008 sp. zn. 5 Tdo 35/2007 porušené.

Ústavný súd zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 6. 3. 2008 sp. zn. 5 Tdo 35/2007 a vracia vec Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 000,- Sk. Najvyšší súd SR je povinný zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 200 000,- Sk do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania pred ústavným súdom do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa názoru ústavného súdu konanie o sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie označeného základného práva napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných

súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré z ústavného hľadiska sú neospravedliteľné a neudržateľné (I. US 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré uznesením dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu odmietol. V každom prípade tento postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda najvyšší súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľa. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd, aj keby nesúhlasil s interpretáciou zákonom všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutým právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Najvyšší súd v danej veci vyslovil právny názor, ktorý ústavný súd akceptoval. Z obsahu spisu bolo potrebné konštatovať, že sťažovateľ nesplnil výzvy súdu na odstránenie nedostatkov podaného dovolania. Advokát sťažovateľa až v sťažnosti doručenej ústavnému súdu uvádza, že spracoval sťažovateľovi podané dovolanie, zo spisu však nevyplýva pravdivosť tejto skutočnosti; toto nebolo ničím dokladované. Teda ani najvyšší súd nemohol vedieť, že dovolanie bolo spracované advokátom pre sťažovateľa, pretože v dovolacom konaní sa o tom ani sťažovateľ a ani jeho advokát nezmienil. Na základe týchto zistených

skutočností najvyšší súd vyhodnotil skutkový stav a vyvodil právny záver v súlade so zákonom.

Podľa názoru ústavného súdu právny výklad najvyššieho súdu nevykazuje nedostatky, pre ktoré by bolo možné konštatovať porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, preto ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2008